

Odpověď na podněty poskytnuté Evropským parlamentem jako součást jeho usnesení o výroční zprávě ECB za rok 2020

Výroční zprávu ECB za rok 2020 představil viceprezident ECB dne 14. dubna 2021 na zvláštní schůzi Výboru Evropského parlamentu pro hospodářské a měnové záležitosti.¹ Dne 14. února 2022 se prezidentka ECB zúčastnila plenární rozpravy Evropského parlamentu o výroční zprávě.² Následujícího dne Parlament přijal usnesení o výroční zprávě ECB za rok 2020 (dále jen „usnesení“).³

Při příležitosti předložení výroční zprávy ECB za rok 2021 Evropskému parlamentu poskytuje ECB svou odpověď na podněty Evropského parlamentu uvedené v usnesení.⁴

1 Měnová politika

Pokud jde o výzvu v usnesení, aby ECB pozorně sledovala zvýšenou míru inflace a podnikala kroky k zajištění cenové stability, ECB zůstává pevně vázána svým 2% inflačním cílem. Měnová rozhodnutí ECB jsou nadále směřována k dosažení cenové stability ve střednědobém horizontu. Válka na Ukrajině působí na ekonomiku eurozóny velmi nepříznivě a výrazně zvýšila nejistotu. Dopad války na ekonomiku bude záležet na vývoji konfliktu, vlivu stávajících sankcí i na dalších možných opatřeních. Inflace zdatelně vzrostla a v příštích měsících zůstane vysoká, a to zejména v důsledku prudkého nárůstu nákladů na energie. Aktuální údaje od března posílily očekávání Rady guvernérů, že by čisté nákupy aktiv v rámci programu ECB pro nákup aktiv (APP) měly být ukončeny ve třetím čtvrtletí. Nastavení měnové politiky bude nadále závislé na údajích a bude odrážet vyvíjející se hodnocení výhledu. ECB je připravena všechny své nástroje v rámci svého mandátu přizpůsobit v případě nutnosti za použití flexibility tomu, aby zajistila stabilizaci inflace na úrovni střednědobého dvouprocentního cíle.

Pokud jde o odkaz na zajištění a sledování nezbytnosti, vhodnosti a přiměřenosti měnověpolitických opatření, ECB při přijímání měnových rozhodnutí tyto aspekty systematicky vyhodnocuje. Toto hodnocení zahrnuje analýzu efektivnosti a účinnosti měnověpolitických opatření k dosažení cenové stability, jejich přínosů a možných vedlejších vlivů i jejich interakci a vyváženost

¹ Viz [internetové stránky](#) ECB.

² Viz [internetové stránky](#) ECB.

³ Usnesení v přijatém znění je k dispozici na [internetových stránkách](#) Evropského parlamentu.

⁴ Tato odpověď se nezabývá tématy uvedenými v usnesení Evropského parlamentu o bankovní unii. Diskuze k těmto záležitostem viz [výroční zpráva ECB o činnosti dohledu](#). Odpověď na usnesení o bankovní unii bude zveřejněna v průběhu roku.

v průběhu času. To je mimořádně důležité z hlediska používání jiných měnověpolitických nástrojů, než jsou úrokové sazby. Výsledek hodnocení může ovlivnit intenzitu uplatňování těchto opatření i jejich podobu – lze je nastavit s cílem omezit možné vedlejší vlivy nebo působit proti nim.⁵

Pokud jde o odkazy v usnesení týkající se dopadu nízkých úrokových sazeb na podniky, motivaci k reformám a investicím a na důchodové systémy a systémy pojištění, výše zmíněné hodnocení přiměřenosti provedené ECB zohledňuje veškeré rozhodné aspekty související s reálnou ekonomikou a finančním systémem. Měnověpolitické nástroje ECB jsou stále sledovány, aby byla zajištěna jejich přiměřenost vzhledem k dosažení statutárního cíle, zejména v souvislosti s tím, že vedlejší dopady na finanční systém i mimo něj mohou zesílit, čím déle bude trvat prostředí nízkých úrokových sazeb.

Pokud jde účinnost měnověpolitických nástrojů ECB včetně dopadu cílených dlouhodobějších refinančních operací (TLTRO) na reálnou ekonomiku a zejména na malé a střední podniky (MSP), měnová politika ECB byla nastavena tak, aby zajišťovala, že se likvidita dostane do všech sektorů ekonomiky. TLTRO poskytují bankám v eurozóně financování za velmi výhodných sazeb za podmínky, že banky udrží své úvěrování reálné ekonomiky, což je zvláště důležité v době zvýšené nejistoty. Celkově je dostatek poznatků, že TLTRO byly velmi účinné v uvolnění nákladů bankovního financování a podpoře bank při úvěrování podniků a domácností včetně poskytování likvidity nejmenším podnikům a osobám samostatně výdělečně činným, kteří při přístupu k úvěrům běžně závisí na bankách.⁶ Během pandemie posílila účinnost těchto opatření mikrobezpečnostní a makrobezpečnostní opatření a podpora fiskální politiky, zejména státní záruky a systémy moratorií. ECB zavedla v dubnu 2020 soubor cílených zmírňujících opatření týkajících se podmínek zajištění, se zvláštním zaměřením na úvěry pro menší podniky včetně samostatně výdělečně činných a fyzických osob.⁷ Banky mohou financovat úvěry těmto skupinám prostřednictvím příznivých podmínek TLTRO, což toto úvěrování podporuje. Cílem všech těchto měnověpolitických opatření je pomoci zachovat příznivé podmínky financování a zmírnit tak finanční napětí pro MSP a zlepšit jejich odolnost vůči finančním šokům. ECB podmínky financování MSP nadále pozorně sleduje, a to zejména v rámci šetření ECB týkajícího přístupu podniků k financování (SAFE).⁸ Šetření provádí ECB v dvouletém cyklu.

Pokud jde o způsobilost řeckých státních dluhopisů v rámci programu nákupu aktiv veřejného sektoru (PSPP), ECB konstatuje, že úvěrová kvalita řeckých státních dluhopisů se v posledních letech neustále zlepšovala, ale ještě nedosáhla prahu způsobilosti pro PSPP. Způsobilost řeckých státních dluhopisů

⁵ ECB například vyňala hypoteční úvěry na bydlení z limitu TLTRO s cílem omezit rizika úvěrování podporujícího neudržitelný růst cen rezidenčních nemovitostí. Dalším příkladem může být dvoustupňový systém úročení přebytečné likvidity, který byl zaveden k utlumení dopadu záporných úrokových sazeb na zajištění transmise měnové politiky založené na bankách.

⁶ Více informací viz také „TLTRO III and bank lending conditions“, *Ekonomický bulletin* č. 6, ECB, 2021.

⁷ Viz *tisková zpráva*, „ECB announces package of temporary collateral easing measures“, ECB, 7. dubna 2020.

⁸ Viz „*Survey on the access to finance of enterprises*“, internetové stránky ECB.

pro PSPP podléhá rozhodnutí Rady guvernérů, a to na základě řady faktorů včetně řízení rizik. I když k nákupům cenných papírů řeckého veřejného sektoru zatím v rámci PSPP nedochází, akomodační měnová politika ECB výrazně přispěla k uvolnění finančních podmínek v Řecku, jak ukazují historicky nízké úrokové sazby úvěrů pro řecké domácnosti a nefinanční podniky.⁹ ECB je na trhu řeckých státních dluhopisů silně zastoupena prostřednictvím reinvestic aktiv v rámci nouzového pandemického programu nákupu aktiv (PEPP), v němž jsou obchodovatelné dluhové cenné papíry emitované řeckou vládou způsobilé na základě výjimky. ECB bude pokračovat v reinvestování všech splátek nahromaděných aktiv PEPP podle jejich splatnosti alespoň do konce roku 2024. Pokud budou evidována rizika pro hladkou transmisi měnové politiky do řecké ekonomiky, ECB může reinvestice v rámci PEPP pružně upravit napříč jurisdikcemi, aby zabránila nežádoucí fragmentaci trhu.¹⁰ Řecké státní dluhopisy jsou také dočasně přijímány jako zajištění v úvěrových operacích Euro systému a budou přijímány i nadále alespoň po dobu, kdy budou reinvestice do řeckých státních dluhopisů v rámci programu PEPP pokračovat.¹¹

2 Cílování a měření inflace

Pokud jde o nový inflační cíl ECB a odkaz v usnesení na absenci aritmetického vyjádření v definici, ECB má za to, že cenovou stabilitu lze nejlépe zachovat cílením na 2% střednědobou úroveň. Tato kvantitativní formulace cíle cenové stability je jednoduchá a snadno srozumitelná a měla by tedy přispět k lepšímu ukotvení inflačních očekávání. Střednědobá orientace je důležitá, aby zohlednila nejistoty v inflačním procesu a transmisi vzhledem k nedokonalé kontrole inflace měnovou politikou v krátkodobém horizontu v důsledku proměnlivých zpoždění transmise do ekonomiky a inflace. Definice délky střednědobého horizontu není pevně stanovena a nemusí se nutně shodovat s koncem horizontu projekcí odborníků ECB a Euro systému. Namísto toho obsahuje určitou vestavěnou pružnost s cílem posoudit původ šoků a odhlédnout od dočasných šoků, které mohou samy od sebe odeznít, i šoků, které staví politiku před kompromisy tím, že dočasně směřují inflaci a produkci různými směry (jako v případě nabídkových šoků).¹²

Pokud jde o začlenění vlastnického bydlení (OOH) do harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP), ECB poznamenává, že Eurostat a národní statistické úřady v současné době projednávají v těsném spojení s Evropským systémem centrálních bank (ESCB), jak přistoupit k doporučení Rady guvernérů postupně zahrnout OOH do HICP. Jak sdělila ECB ve své nové strategii měnové politiky, Rada guvernérů považuje přístup čistého pořízení za preferovanou metodu zahrnutí OOH do HICP. Tento přístup odráží cenové změny ve výdajích spojených s nákupem rezidenčních nemovitostí, které jsou v sektorech bydlení nové, i těch, které souvisí s vlastnictvím domů a bytů užívaných vlastníky.

⁹ Více informací o finančních podmínkách v Řecku viz také [dopis](#) týkající se měnové politiky zasláný prezidentkou ECB poslanci Evropského parlamentu Dimitriovi Papadimoulisovi, 4. února 2022.

¹⁰ Viz [měnová rozhodnutí](#), ECB, 16. prosince 2021.

¹¹ Viz [tisková zpráva](#) „ECB announces timeline to gradually phase out temporary pandemic collateral easing measures“, ECB, 24. března 2022.

¹² Více informací viz také „[The ECB's price stability framework: past experience, and current and future challenges](#)“, *Occasional Paper Series*, č. 269, ECB, září 2021.

Konkrétní kroky směrem k úplnému zahrnutí OOH do HICP byly představeny v podobě plánu.¹³ Relevantní cenové indexy, HICP a cenový index vlastnického bydlení (OOHPI) jsou vyvíjeny, sestavovány a distribuovány Evropským statistickým systémem (ESS), do něhož patří Eurostat a národní statistické úřady členských států EU. Rozhodnutí, jak naplnit požadavky Rady guvernérů, je tedy plně v působnosti ESS. Pokud jde o dopad na HICP, předběžná analýza pracovníků ECB ukazuje, že za poslední desetiletí HICP spojený s OOHPI vykazuje míry inflace, které se výrazněji neliší od hodnot inflace měřených HICP bez nákladů souvisejících s OOH.¹⁴

Pokud jde o odpovídající měření spotřebitelských výdajů, ECB je toho názoru, že začlenění OOH do HICP by splňovalo účel lépe zachycovat jev spotřebitelské inflace s vědomím, že vyčlenění prvku spotřeby je složité. Index

HICP ve své stávající podobě zahrnuje výdaje na skutečné nájemné i provozní náklady vzniklé majitelům a nájemníkům.¹⁵ Avšak nejdůležitější součástí nákladů domácností v rámci OOH, tj. nákup domů a bytů a výdaje spojené s vlastnictvím bydlení nebo případně odhadované náklady vlastnického bydlení, do HICP zahrnuta není. Cenový vývoj spojený s trhy bydlení tedy není indexem HICP plně pokryt. Současně je důležité poznamenat, že index HICP by se v souladu se svým právním základem měl zaměřovat pouze na spotřebitelské výdaje a tedy nezahrnovat investice. Oddělení spotřebitelské části je však složité, a to z hlediska koncepčního i technického.¹⁶ Oddělení spotřebitelského prvku v OOHPI je třeba pečlivě prozkoumat, neboť běžně přijímané a přesvědčivé přístupy zatím neexistují.¹⁷ Aby bylo možné nakonec dosáhnout shody na široce přijímaném přístupu, bude třeba provést další analytické práce, pravděpodobně společně s ESS a ESCB a dalšími zainteresovanými organizacemi. To je zase předpokladem pro sestavení oficiálního indexu HICP, který zahrnuje OOH. V současné době by bylo předčasné vytvářet konkrétní představy o tom, jak a kdy by bylo možné v této oblasti dosáhnout pokroku. Kromě výše uvedeného je třeba před začleněním OOH do HICP dosáhnout pokroku, pokud jde o včasnost a frekvenci OOHPI.

¹³ Více informací viz kapitola 3 „An overview of the ECB's monetary policy strategy“, ECB, červenec 2021, a [projev](#) prezidentky Christine Lagardeové na slyšení před Výborem Evropského parlamentu pro hospodářské a měnové záležitosti, 15. listopadu 2021.

¹⁴ Analýza ukazuje, že cenový index kombinující HICP a OOHPI vykazuje míry inflace, které jsou více cyklické než stávající míry inflace měřené HICP. V letech 2012 až 2020 byly rozdíly nízké: -0,3 procentního bodu (pp) a maximálně +0,3 pp, v průměru pak +0,1 pp. Viz „[Owner-occupied housing and inflation measurement](#)“, *Ekonomický bulletin* č. 1, ECB, 2022. Článek rovněž popisuje rysy indexu kombinujícího HICP a OOHPI, jeho základní statistickou koncepci a metody sestavování i pokrok, který má být dosažen, dokud nebude možné OOH nakonec do HICP začlenit.

¹⁵ Provozní náklady zahrnují materiál a služby v případě menších oprav, pojištění spojené s bydlením, elektřinu, plyn a další paliva, vodné a stočné a svoz domovního odpadu.

¹⁶ Znatelným problémem souvisejícím se zavedením přístupu čistého pořízení do HICP je skutečnost, že bydlení je dvojí povahy: na první pohled by bylo možné koupí rezidenčních nemovitostí požadovat za investici do aktiva. Kupující však mohou mít různé záměry: mohou použít rezidenční nemovitost pouze jako investici (pronájem) nebo ji mohou použít v první řadě ke spotřebě (vlastnické bydlení). Vzhledem k tomu, že vlastník používající nemovitost k vlastnickému bydlení může mít výhodu také z růstu její hodnoty v čase, bude bydlení používáno jako investice i ke spotřebě.

¹⁷ Během debat bylo zatím zvažováno, že koupě pozemku, na němž se nemovitost používána k vlastnickému bydlení nachází, by mohla být určena jako investiční složka, a to také proto, že hodnota pozemku používáním neklesá. Je však také možné argumentovat tím, že investicí je rovněž koupě stavby. V národních účtech je koupě jak pozemku, tak stavby klasifikována jako investice. Pokud bychom se tedy drželi přístupu založeném na národních účtech, výdaje na vlastnické bydlení spojené s jeho koupí by byly považovány za výdaje mimo okruh spotřeby.

Pokud jde o nový akční plán ECB a jeho podrobný harmonogram akcí spojených se změnou klimatu s cílem dále začlenit aspekty změny klimatu do rámce měnové politiky¹⁸, ECB konstatuje, že provádění probíhá tak, aby milníky pro rok 2022 byly dosaženy. K nim patří podrobný plán požadavků na zpřístupňování informací v rámci zajištění a nákupů aktiv, pilotní zátěžový test rozvahy Euro systému a návrhy upravit rámec programu nákupu cenných papírů podnikového sektoru (CSPP). Provádění některých částí akčního plánu bude dílem záviset na pokroku příslušných politik EU a iniciativ v oblasti zpřístupňování informací a podávání zpráv o ekologické udržitelnosti a tento pokrok bude také podporovat, tzn. jakékoli zdržení vstupu příslušných právních předpisů v platnost, jako je směrnice o podávání zpráv podniků (CSRD), může také ovlivnit harmonogram odpovídajících kroků ECB. ECB připomíná naléhavou potřebu přijmout a provést CSRD a vyzývá spolunormotvůrce k zajištění toho, že její vstup v platnost, datum zahájení podávání zpráv a rozsah pokrývaných subjektů budou odrážet její životně důležitý význam.

Vedle akčního plánu ECB a Euro systém již zohledňují aspekty změny klimatu v řadě oblastí. ECB například pravidelně nakupuje zelené dluhopisy v rámci programů nákupu aktiv a zohledňuje rizika změny klimatu ve svých podrobných analýzách pro účely nákupu podnikových dluhopisů. V oblastech finanční stability a bankovního dohledu ECB zveřejnila v září 2021¹⁹ metodiku a výsledky svého klimatického zátěžového testu celé ekonomiky a v lednu 2022²⁰ zahájila svůj dohledový klimatický zátěžový test. Dále ECB identifikovala expozici vůči klimatickým a environmentálním rizikům jako jedno z nejdůležitějších zranitelných míst, které je třeba řešit v jejích prioritách dohledu na období 2022–2024.²¹ V neposlední řadě pomáhá ECB při využívání interních odborných zdrojů a formulování její klimatické agendy vytvořením střediska ECB pro změnu klimatu.²²

Pokud jde o program nákupu aktiv podnikového sektoru (CSPP) a zásadu tržní neutrality, ECB konstatuje, že práce v této oblasti probíhá. Opatření č. 9 v plánu akcí ECB spojených se změnou klimatu v měnověpolitických operacích nastiňuje její závazek upravit rámec, který řídí alokaci nákupu dluhopisů podnikového sektoru tak, aby zahrnoval aspekty změny klimatu, a to v souladu s jejím mandátem.²³ Tato kritéria budou jako minimum zahrnovat soulad emitentů s právními předpisy EU prováděnými Pařížskou dohodou. Hodnocení potenciálních výchylek ve standardu nákupů ECB s přihlédnutím také k potenciální neefektivnosti trhů poslouží jako podnět k vývoji možných alternativ, jak je uvedeno v opatření č. 4. V souladu

¹⁸ Viz [tisková zpráva](#) „ECB představila akční plán začlenění aspektů změny klimatu do své měnověpolitické strategie“, ECB, 8. července 2021.

¹⁹ Viz [tisková zpráva](#) „Firms and banks to benefit from early adoption of green policies, ECB's economy-wide climate stress test shows“, ECB, 22. září 2021.

²⁰ Viz [tisková zpráva](#) „ECB Banking Supervision launches 2022 climate risk stress test“, ECB, 27. ledna 2022.

²¹ Viz „[ECB Banking Supervision – Supervisory priorities for 2022-2024](#)“, ECB, 7. prosince 2021.

²² Viz [tisková zpráva](#) „ECB sets up climate change centre“, ECB, 25. ledna 2021.

²³ Viz [tisková zpráva](#) „Detailed roadmap of climate change-related actions“, ECB, 8. července 2021.

s plánem a jeho časovým harmonogramem se připravují návrhy na přijetí rámce CSPP do poloviny roku 2022. Provedení se předpokládá koncem roku 2022.

Pokud jde o výzvu v usnesení, aby ECB zrychlila práci na zvýšení podílu zelených dluhopisů ve svém portfoliu, ECB konstatuje, že její tematická investiční strategie v portfoliu vlastních zdrojů vedla v roce 2021 k nárůstu podílu zelených dluhopisů na 7,6 %. ECB nakupuje zelené cenné papíry přímo na sekundárním trhu prostřednictvím investic do investičního fondu eurových zelených dluhopisů pro centrální banky (EUR BISIP G2) zahájeného v lednu 2021 Bankou pro mezinárodní platby (BIS). ECB hodlá tento podíl v následujících letech dále zvětšit, i když přiznává určité náročné úkoly vyplývající z pasivní správy svého portfolia vlastních zdrojů a poměrně nízké likvidity zelených dluhopisů na sekundárních trzích. ECB nemůže využívat nákupy veřejných dluhových nástrojů na primárním trhu z důvodu zákazu měnového financování stanoveného v článku 123 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Pokud jde o začlenění klimatických rizik do rámce zajištění ECB, ECB konstatuje, že práce na zohlednění relevantních rizik změny klimatu probíhají při přezkumu rámců pro ocenění a zajištění pro aktiva mobilizovaná jako zajištění protistranami pro úvěrové operace Eurosystemu. ECB zavede požadavky na zpřístupňování informací o aktivech soukromého sektoru coby nového kritéria způsobilosti nebo základu pro diferencovaný přístup k zajištění a nákupu aktiv. ECB konstatuje, že i když práce na oznámení podrobného plánu v roce 2022 probíhají podle plánu, provádění této iniciativy zohlední politiky a iniciativy EU v oblasti zpřístupňování informací o environmentální udržitelnosti a oznamování, jak je uvedeno výše. V neposlední řadě ECB poznamenává, že její akční plán zahrnuje také posílení její schopnosti posuzovat rizika. Součástí akčního plánu je zavedení klimatických zátěžových testů pro rozvahu Eurosystemu v roce 2022 a hodnocení, zda ratingové instituce uznané v rámci Eurosystemu pro hodnocení úvěrového rizika zpřístupnily nezbytné informace o tom, jak začleňují rizika změny klimatu do svých úvěrových hodnocení. Dále ECB vyvine minimální standardy pro začlenění rizik změny klimatu do svých interních ratingů.

ECB rovněž považuje za důležité spolupracovat s mezinárodními sítěmi a udržovat dialog s občanskou společností. ECB se aktivně a intenzivně podílí na činnosti Síť centrálních bank a orgánů dohledu pro ekologizaci finančního systému (NGFS)²⁴ a v rámci své poradní funkce stanovené smlouvami EU značně přispívá do programu politik EU.²⁵ ECB je zároveň členem Platformy pro udržitelné finance a pozorovatelem Rady pro podávání zpráv o udržitelnosti Evropské poradní skupiny

²⁴ V roce 2021 ECB významně přispěla k činnosti všech specializovaných oblastí NGFS (mikroobezřetnostní a dohledové, makrofinanční, oblasti posílení ekologického financování, oblasti doplňování chybějících údajů a oblasti výzkumu) a pracovní skupiny pro oblast práva.

²⁵ V roce 2021 ECB zveřejnila svá stanoviska k legislativním návrhům spadajícím do její působnosti, jako např. k návrhu směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti a návrhu nařízení o evropských zelených dluhopisech. Dále na daná témata přispěla v diskusích na fórech EU, jako je např. zasedání ECOFIN, Euroskupiny a relevantních výborů a pracovních skupin, jakož i při komunikaci s Evropským parlamentem.

pro účetní výkaznictví (EFRAG). Na mezinárodních fórech, včetně G7²⁶ a BIS²⁷, ECB výrazně podpořila program pro udržitelné finance a klimatická rizika. Na evropské úrovni se ECB podílela na činnosti Síť pro udržitelné finance Evropského orgánu pro bankovnínictví (EBA) a podskupin EBA pro transparentnost a vykazování. ECB je rovněž aktivně zapojena do mezinárodních sítí za účelem výměny informací a osvědčených postupů řízení týkajících se vnitřního systému environmentálního řízení zúčastněných institucí.²⁸ Pokud jde o dialog s občanskou společností, ECB si velice cení zásadní role, kterou organizace občanské společnosti plní při zvyšování povědomí o změně klimatu a svým příspěvkem k debatě o politických opatřeních, jež spadají do působnosti ECB.²⁹ Jak ECB přispívá k řešení změny klimatu bylo tématem jejího semináře pro občanskou společnost, který se konal 13. ledna 2022³⁰, a další semináře na témata související s klimatem plánuje ECB pořádat i v budoucnu.

Pokud jde o výzvu v usnesení k intenzivnějšímu úsilí začlenit klimatické aspekty do její běžné činnosti, ECB konstatuje, že v roce 2021 sdělila své rozhodnutí sladit environmentální cíle organizace pro rok 2030 s cílem Pařížské dohody omezit globální oteplování na 1,5°C nad úroveň před průmyslovou revolucí.³¹ Tento závazek je doprovázen také rozšířením rozmezí, v němž ECB vykazuje uhlíkovou stopu, čímž dojde ke zviditelnění dopadů v rámci hodnotového řetězce. Toto rozšířené rozmezí bude zveřejněno v environmentálním prohlášení ECB za rok 2022, které bude zároveň zahrnovat aktualizovaný program environmentálního řízení, obsahující záměry a plánovaná opatření ECB, jejichž účelem je dosažení souhrnných environmentálních cílů uvedených výše. V souladu s výzvou Evropského parlamentu v loňském usnesení zahrnuje ECB do své výroční zprávy za rok 2021 také dodatečnou kapitolu, ve které shrnuje svůj přístup k tématům environmentální, sociální a řídicí (ESG) udržitelnosti určeným prostřednictvím hodnocení významnosti.³² Od roku 2010 je ECB rovněž registrována v Systému environmentálního řízení a auditu EU (EMAS) a certifikována podle normy ISO 14001 v rámci nepřetržitého úsilí zlepšování integrace environmentálního hlediska do svých vnitřních procesů.

²⁶ Zejména v rámci G7, G20, obnovené pracovní skupiny G20 pro udržitelné finance a iniciativy G20 v oblasti chybějících údajů.

²⁷ ECB přispěla k činnosti pracovní skupiny na vysoké úrovni Basilejského výboru pro bankovní dohled zaměřené na finanční rizika související s klimatem a aktivně se podílela na činnosti tří pracovních skupin Rady pro finanční stabilitu, které se zabývají otázkami souvisejícími s klimatem.

²⁸ Mezi tyto instituce patří interinstitucionální skupina pro environmentální řízení (GIME), která sestává z orgánů a institucí Evropské unie, a environmentální síť centrálních bank (ENCB), která evropské národní centrální banky propojuje za účelem výměny informací o jejich výsledcích a činnostech zvyšujících povědomí v oblasti ochrany životního prostředí.

²⁹ Více informací naleznete na stránce „[Řada seminářů pro občanskou společnost](#)“, ECB.

³⁰ Člen Výkonné rady ECB Frank Elderson a vedoucí střediska ECB pro změnu klimatu Irene Heemskerková se sešli se zástupci 15 organizací občanské společnosti a projednávali způsob, jakým ECB při své činnosti zohledňuje klimatické a environmentální aspekty.

³¹ Viz „[Aktualizované environmentální prohlášení ECB z roku 2021](#)“, ECB.

³² Viz bod 43 [usnesení](#) Evropského parlamentu ze dne 10. února 2021 o výroční zprávě Evropské centrální banky za rok 2020 (2020/2123(INI)).

Digitální euro, platební služby, kryptoaktiva a kybernetická bezpečnost

Pokud jde o výzvu v usnesení, aby ECB zajistila, že digitální euro splní veřejná očekávání, ECB konstatuje, že digitální euro musí vyhovovat platebním potřebám obyvatel. Hlavním úkolem digitálního eura je zachovat veřejný přístup a plnou využitelnost peněz centrální banky v hospodářství, které se stále více digitalizuje. K tomu je však zapotřebí, aby byli lidé schopni a ochotni jej využívat. Fáze zkoumání se tedy zaměřuje na takové případy použití, jež by digitální euro mělo umožňovat ke splnění svých cílů jakožto bezrizikové, přístupné a účinné formy digitálních peněz centrální banky. Během této fáze ECB také aktivně spolupracuje s řadou zainteresovaných stran, včetně občanů a obchodníků, prostřednictvím speciálních průzkumů a tematických skupin.³³ Klíčovým krokem bude také sladění evropských orgánů a institucí s ohledem na jejich příslušné mandáty a nezávislost. ECB tak i nadále úzce spolupracuje s Evropským parlamentem a je odhodlána účastnit se pravidelných výměn názorů na digitální euro s Výborem Evropského parlamentu pro hospodářské a měnové záležitosti v návaznosti na pokrok dosažený během fáze zkoumání.³⁴

Pokud jde o odkazy na provoz a kybernetickou bezpečnost jejího systému TARGET2, ECB společně s Eurosystémem monitorují včasné dokončení akčního plánu schváleného Radou guvernérů v prosinci 2021 zabývajícího se doporučeními v návaznosti na incidenty z roku 2020. Opatření zabývající se několika doporučeními byla provedena již během roku 2021 a většina zbývajících bude provedena do konce roku 2022.³⁵ Účastníci trhu budou o jejich zavedení průběžně informováni. V souvislosti s kybernetickou bezpečností byla v roce 2018 přijata řada zdokonalení kybernetické odolnosti systému TARGET2, která jsou nyní zavedena bezezbytku.³⁶ Další zdokonalení kybernetické odolnosti budou provedena v průběhu roku 2022. V rámci své úlohy dohledu ECB zároveň aktivně podporuje kybernetickou odolnost evropských infrastruktur finančního trhu (FMI) tím, že od nich např. vyžaduje dodržování očekávání dohledu Eurosystému v oblasti kybernetické odolnosti. Kybernetickou odolnost evropských FMI ECB dále podporuje pomocí testování průniku na základě hrozeb prostřednictvím evropského rámce pro etické testování červeného týmu na základě zpravodajských informací o hrozbě (TIBER-EU). ECB také pokračuje ve spolupráci s klíčovými FMI a relevantními zainteresovanými stranami prostřednictvím Evropské rady pro kybernetickou odolnost celoevropských finančních infrastruktur v otázkách sdílení informací, krizového řízení, školení, informovanosti a správy a řízení třetími stranami v oblasti kybernetických rizik.

³³ Viz [tisková zpráva](#), „Zveřejnění zprávy ECB o platebních preferencích v rámci fáze zkoumání projektu digitálního eura“, ECB, 30. března 2022.

³⁴ Viz [dopis](#) Fabia Panetty poslankyni Evropského parlamentu Irene Tinagliové týkající se rozhodnutí Rady guvernérů ECB spustit fázi zkoumání projektu digitálního eura, 14. července 2021.

³⁵ Viz [dopis](#) Fabia Panetty poslankyni Evropského parlamentu Irene Tinagliové týkající se akčního plánu zabývajícího se doporučeními v návaznosti na incidenty systému TARGET z roku 2020.

³⁶ Viz „[Očekávání dohledu v oblasti kybernetické odolnosti pro infrastruktury finančních trhů](#)“, ECB, prosinec 2018.

Pokud jde o výzvu v usnesení, aby ECB zajistila přiměřenou rovnováhu mezi inovacemi v oblasti fintech a zajištěním finanční stability, ECB si je vědoma užítku, který by v rámci finančních služeb mohly finanční inovace přinést z hlediska pohodlí, efektivity a dostupnosti pro širší veřejnost. Dosažení tohoto užítku však závisí na dobře fungujícím finančním systému, který dokáže adekvátně a účinně zamezit rizikům spojeným s finanční stabilitou a zároveň plnit další cíle veřejné politiky (např. integritu trhu, hladké fungování tržních infrastruktur a plateb a ochranu spotřebitelů a investorů). ECB bude nadále podporovat finanční inovace s vědomím, že dle zásady „stejná rizika, stejná pravidla“ je zapotřebí odpovídajících záruk.

Pokud jde o sledování vývoje kryptoaktiv, ECB zintenzivnila své monitorování jednak rizik, jež pro finanční stabilitu kryptoaktiva představují, jednak jejich dopadu na transmissi měnové politiky a bezpečnost a hladké fungování tržní infrastruktury a plateb. Během roku 2021 ECB zveřejnila řadu stanovisek, která doporučují mimo jiné rozšíření požadavků na sledovatelnost také na převody kryptoaktiv, vypracování robustního nového specifického režimu pro kryptoaktiva a zdokonalení kybernetické bezpečnosti a provozní odolnosti finančního sektoru.³⁷ Eurosystem rovněž zveřejnil rámec pro dozor nad elektronickými platebními nástroji, systémy a uspořádáními (PISA) v listopadu 2021.³⁸ ECB se také podílí na činnosti mezinárodních orgánů určujících standardy, čímž aktivně podporuje vývoj mezinárodních standardů, jež mají zmírnit rizika spojená s kryptoaktivy, stablecoiny a decentralizovanými financemi.

Pokud jde o vyjádření znepokojení v usnesení týkající se nečestných ustanovení a praktik, jichž bankovní sektor využívá ve spotřebitelských smlouvách v některých členských státech, ECB by ráda zopakovala, že evropští zákonodárci nepřistoupili ke svěřeni úkolů týkajících se ochrany spotřebitelů Evropské centrální bance. V tomto smyslu 28. bod odůvodnění nařízení o SSM vysvětluje, že úkoly dohledu, jež ECB svěřeny nebyly, by měly zůstat v rukou vnitrostátních orgánů, a to včetně úkolů v oblasti ochrany spotřebitelů.³⁹ Tyto úkoly jsou tudíž svěřeny vnitrostátním orgánům členských států.

5 Institucionální záležitosti

Pokud jde o výzvu v usnesení k zdokonalení její transparentnosti a ujednání o odpovědnosti, ECB si cení úlohy Evropského parlamentu při účinném plnění

³⁷ Viz „Stanovisko Evropské centrální banky ze dne 30. listopadu 2021 k návrhu nařízení, kterým se požadavky na sledovatelnost rozšiřují na převody kryptoaktiv (CON/2021/37)(2022/C 68/02)“, „Stanovisko Evropské centrální banky ze dne 19. února 2021 k návrhu nařízení o trzích s kryptoaktivy a o změně směrnice (EU) 2019/1937 (CON/2021/4) (2021/C 152/01)“, a „Stanovisko Evropské centrální banky ze dne 4. června 2021 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o digitální provozní odolnosti finančního sektoru (CON/2021/20) (2021/C 343/01)“.

³⁸ Viz *tisková zpráva*, „Zveřejnění rámce Eurosystemu pro dozor nad elektronickými platbami (PISA)“, 22. listopadu 2021. Tento rámec zavádí soubor zásad dozoru, jenž vychází z mezinárodních standardů, za účelem posuzování bezpečnosti a efektivity elektronických platebních nástrojů, systémů a uspořádání, včetně digitálních platebních tokenů (např. kryptoaktiv užívaných v platebních schématech a stablecoinů) a poskytovatelů elektronických peněženek.

³⁹ Viz *Nařízení Rady* (EU) č. 1024/2013 ze dne 15. října 2013, kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi.

povinností ECB v oblasti odpovědnosti a jeho funkce prostředníka mezi ECB a občany.

Flexibilita, jež v posledních letech utvářela postupy pro zajištění odpovědnosti, prokázala svou účinnost a zajišťuje, aby se další spolupráce nadále přizpůsobovala budoucímu vývoji. Zároveň má ECB zájem podílet se na další diskusi o způsobu, jakým může společně s Evropským parlamentem přispět ke zlepšení stávajících postupů pro zajištění odpovědnosti. Tyto diskuse však musí probíhat v rámci parametrů Smlouvy a musí plně respektovat nezávislost ECB. V návaznosti na postupy stanovené během akcí z cyklu „Nasloucháme“ pořádaných v průběhu přezkumu její strategie měnové politiky je ECB také odhodlána pokračovat ve smysluplném dialogu s širší veřejností a občanskou společností. Od září 2020 ECB pořádá čtvrtletní semináře pro občanskou společnost⁴⁰ – příklad byl již uveden ve třetím oddíle o změně klimatu – a zkouší také další možné formáty schůzí, jako např. diskuse u kulatého stolu, které by ve větší míře umožňovaly interakci a výměnu názorů s organizacemi občanské společnosti a byly by pořádány pravidelně i ad hoc. Pokud jde o širší veřejnost, ECB zdokonaluje způsoby pro udržování kontaktu a dialogu s občany z celé eurozóny a zvažuje tak různé virtuální, fyzické, ale i hybridní formáty, které umožní komunikaci s mnoha občany různých státních příslušností, věkových skupin a pocházejícími z rozmanitých socioekonomických prostředí.

Pokud jde o výzvu v usnesení k zajištění nezávislosti členů jejího Výboru pro audit a Etického výboru, ECB konstatuje, že tato nezávislost je výslovně stanovena v mandátu Výboru pro audit a v rozhodnutí zřizujícím Etický výbor.

Za účelem dalšího posílení nezávislosti těchto členů byly realizovány nedávné iniciativy, jako např. požadavek, aby externí členové Výboru pro audit předložili prohlášení o zájmech.⁴¹ Ačkoli jsou hluboké znalosti institucionálního uspořádání, úloh a odpovědností ECB považovány za nezbytné k hladkému a účinnému fungování výborů, ECB si je plně vědoma skutečnosti, že členové s rozmanitými zkušenostmi a pocházející z různých prostředí jsou rovněž důležitým přínosem. Členství v obou výborech je tak otevřeno externím pracovníkům a ke členům Etického výboru se již několik let řadí hlavní etická poradkyně nevládní organizace a bývalá etická poradkyně Mezinárodního měnového fondu.

Pokud jde o složení jejich poradních skupin, ECB konstatuje, že tyto skupiny byly zřízeny jako efektivní a účinné prostředky, které ECB umožňují přímo shromažďovat specifické tržní informace. Vzhledem k jejímu mandátu a obdobně jako u dalších předních centrálních bank přichází ECB často do styku s účastníky finančního trhu a dalšími hospodářskými subjekty s cílem mimo jiné ověřit a zajistit správné fungování a vysokou kvalitu infrastruktury pro operace měnové politiky a platební systémy.⁴² ECB je ohledně svých jednání s těmito skupinami zcela

⁴⁰ Seminářů se účastní odborníci a členové rozhodovacích orgánů ECB, kteří poskytují vhled do různých témat společného zájmu a zapojují se do diskuse s představiteli organizací občanské společnosti.

⁴¹ Viz [Výbor pro audit – prohlášení o zájmech](#), ECB, 31. března 2022.

⁴² Další informace naleznete také v [dopise](#) prezidenta ECB několika poslancům Evropského parlamentu o interakci ECB s externími stranami, ECB, 23. ledna 2018.

transparentní a na svých internetových stránkách zveřejňuje jejich mandáty, seznamy členů, programy a shrnutí jednání.⁴³

Pokud jde o její nástroj pro oznámení porušení, ECB konstatuje, že tento nástroj je zcela v souladu se zásadami směrnice EU pro oznámení porušení.⁴⁴

Rámec ECB poskytuje snadno dostupný nástroj umožňující podání anonymního oznámení a zároveň obsahuje přísná pravidla na ochranu oznamovatelů před odvetou. Během roku 2021 byly přibližně dvě třetiny oznámení porušení podány prostřednictvím tohoto nového nástroje a více než polovina z nich byla podána anonymně.

Pokud jde o odkazy v usnesení na nízké zastoupení žen v její Výkonné radě a Radě guvernérů, ECB konstatuje, že o složení těchto dvou rozhodovacích orgánů nerozhoduje. Proces jmenování členů Výkonné rady ECB je stanoven ve Smlouvě.⁴⁵ Změny způsobu, jakým je Smlouva uplatňována ve věci výběrového řízení členů Výkonné rady ECB, přísluší Radě Evropské unie a Evropskému parlamentu.

Pokud jde o její snahu zajistit genderově vyrovnané zastoupení ve všech pracovních pozicích v rámci celé organizační struktury, ECB konstatuje, že zlepšování genderové vyrovnanosti je jednou z jejích hlavních priorit, a to od stanovení prvních cílů pro zastoupení žen a mužů v roce 2013. Tyto cíle spočívaly ve zdvojnásobení zastoupení žen ve vedoucích pozicích v období let 2013 až 2019.⁴⁶ ECB dále zvýšila svoji snahu o vyšší genderovou vyrovnanost a v roce 2020 oznámila novou strategii pro genderovou diverzitu.⁴⁷ Tato strategie vymezuje cílové podíly se zaměřením na roční podíl žen, které jsou jmenovány do nových a uvolněných pozic, jakož i cíle pro celkový podíl zaměstnankyň na různých platových úrovních a pokrývá období do roku 2026. Nové cíle se netýkají pouze vedoucích pozic⁴⁸ a do roku 2026 mají vést ke zvýšení podílu zastoupení žen na úroveň mezi 36 % a 51 % (konkrétní cíle závisí na příslušné platové úrovni). Dalším cílem je rovněž obsadit alespoň polovinu nových a uvolněných pracovních pozic ženami na několika platových úrovních. ECB během letošního roku zveřejní předběžné hodnocení a další bude navazovat v roce 2024. Tyto cíle jsou

⁴³ Viz např. [kontaktní skupina pro trh dluhopisů](#), [kontaktní skupina pro peněžní trh](#), [kontaktní skupina pro devizy](#) a [pracovní skupina ECB pro manažery operací](#).

⁴⁴ Viz [rozhodnutí](#) Evropské centrální banky ze dne 20. října 2020, kterým se mění pravidla pro zaměstnance Evropské centrální banky, pokud jde o zavedení nástroje pro oznámení porušení a posílení ochrany oznamovatelů (ECB/2020/NP37), a [rozhodnutí](#) Evropské centrální banky (EU) 2020/1575 ze dne 27. října 2020 o posuzování informací o porušení předpisů oznámených prostřednictvím nástroje pro oznámení porušení v případech, kdy je dotčenou osobou vysoce postavený úředník ECB, a o přijímání následných opatření v návaznosti na taková oznámení (ECB/2020/54).

⁴⁵ Členy Výkonné rady ECB jmenuje Evropská rada na základě doporučení Rady Evropské unie po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou guvernérů ECB. Viz čl. 283 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie a článek 11.2 protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky.

⁴⁶ Na konci roku 2019 zastávaly ženy téměř 31 % vyšších řídicích funkcí oproti 12 % na konci roku 2012. Navíc na konci roku 2019 vykonávaly ženy 30 % všech řídicích funkcí v ECB oproti 17 % na konci roku 2012. Celkově bylo na konci roku 2019 mezi zaměstnanci ECB 45 % žen oproti 43 % na konci roku 2012.

⁴⁷ Viz [tisková zpráva](#), „Oznámení ECB o nových opatřeních ke zvýšení podílu zastoupení zaměstnankyň“, ECB, 14. května 2020.

⁴⁸ Zahrnují také úrovně řídicí expert (pásmo H na platové stupnici ECB), expert (pásmo F/G a G) a analytik (E/F).

doprovázeny řadou dalších opatření na podporu genderové diverzity. Jejich účelem je rozšířit seznam potenciálních kandidátek, zdokonalit náborové postupy, zvýšit odpovědnost vedoucích pracovníků, investovat do rozvoje manažerských schopností a podporovat pružné pracovní podmínky. Nad rámec zlepšení genderové vyrovnanosti ECB zavedla opatření na podporu rozmanitosti a inkluze v obecnějším smyslu. Jedním z těchto opatření je školení zaměřené na inkluzivní vedení pracovníků zavedené v roce 2021, jehož účelem je zvýšit povědomí a zlepšit rozhodování, spolupráci a zapojení zaměstnanců. ECB pro všechny zaměstnance rovněž zavedla řadu e-learningových kurzů na téma rozmanitosti a inkluze, které se mimo jiné zaměřují na podvědomou předpojatost a důstojnost v práci.